FIZISKĀS PERSONAS MAKSĀTNESPĒJAS PROCESS

NOSACĪJUMI, lai fiziskā persona uzsāktu maksātnespējas procesu (**MNP**)

Persona ir pilngadīga

Pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijusi Latvijas nodokļu maksātājs, bet nav individuālais komersants

Ir finansiālas grūtības

Parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, kopā pārsniedz **5000 eiro**, un nav iespēju tās nokārtot

Parādsaistības, kuru izpildes termiņš iestāsies gada laikā, kopā pārsniedz **10 000 eiro**, un nebūs iespējams tās nokārtot

MNP **NEPIEMĒRO**, ja persona

3 gadu laikā pirms MNP pasludināšanas ir sniegusi apzināti **nepatiesu informāciju** saviem kreditoriem

- ✕ Kredīts izmantots līgumā neparedzētajiem mērķiem
- ✕ Pēdējo 5 gadu laikā ir stājies spēkā nolēmums kriminālllietā par izvairīšanos no nodokļu samaksas
- ✕ Pēdējo 10 gadu laikā ir pasludināts fiziskās personas MNP un saistības ir dzēstas

Pēdējā gada laikā ir izbeigts fiziskās personas MNP, nedzēšot saistības

MAKSĀJUMI pieteikumam tiesā

Valsts nodeva **70 eiro**

Depozīta iemaksa **2 minimālo mēnešalgu** apmērā administratora atlīdzībai (ja procesu nepasludina – persona lūdz Maksātnespējas kontroles dienestu **(MKD)** depozītu atmaksāt)

MNP **UZSĀKŠANA**

Persona pati pēc savas dzīvesvietas iesniedz pieteikumu rajona (pilsētas) tiesā

Pieteikumam pievieno dokumentus, kas apliecina:

- valsts nodevas samaksu
- depozīta iemaksu
- apstākļus, kas pamato MNP pieteikumu

TIESA

Izvērtē personas iesniegtos dokumentus

Pasludina MNP un ieceļ administratoru vai MNP nepasludina

MNP 1. daļa - **BANKROTA PROCEDŪRA** (BP)

Aptur:

- Parādu izpildu lietvedību
- Kredīta lietošanas % pieaugumu
- Likumisko % pieaugumu
- Līgumsoda pieaugumu
- Nokavējuma naudas pieaugumu

Administrators:

- Iegūst tiesības rīkoties ar parādnieka mantu
- Realizē parādnieka mantu, no iegūtajiem līdzekļiem sedz kreditoru prasījumus

Parādniekam:

- Nav tiesību bez administratora piekrišanas uzņemties jaunas parādsaistības
- Ir aizliegtas darbības, kas nodara zaudējumus kreditoriem
- Nav tiesību bez administratora piekrišanas biežāk kā 1 reizi mēnesī slēgt darījumus, ja summa pārsniedz 1 minimālo mēnešalgu

Parādnieka **PIENĀKUMI:**

Atbilstoši savām iespējām gūt ienākumus

Nodot administratoram savus naudas līdzekļus ne vēlāk kā 10 dienu laikā pēc MNP pasludināšanas

Nodot administratora pārvaldījumā savu mantu

Glabāt un pārvaldīt savu mantu

Sagatavot saistību dzēšanas plānu

Sadarboties ar administratoru, sniegt informāciju un dokumentus

Segt fiziskās personas MNP tiešās un netiešās izmaksas

Parādnieka **TIESĪBAS:**

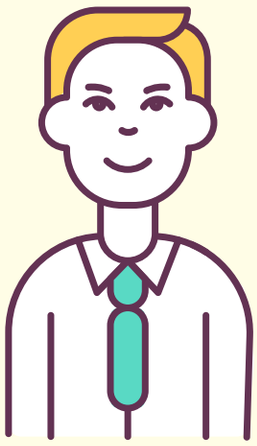

Paturēt ienākumus, kas nepieciešami MNP netiešo izmaksu segšanai

Paturēt mantu, kas ir būtiski nepieciešama ienākumu gūšanai

Iesniegt MKD sūdzību par administratora rīcību, ja aizskartas parādnieka tiesības

Parādnieka **MANTAS PĀRDOŠANA:**

Atbilstoši mantas pārdošanas plānam administrators 2 mēnešus pēc MNP pasludināšanas veic pārdošanu

Manta jāpārdod 6 mēnešu laikā

Vispirms sedz MNP izmaksas un (ja ir) uzturlīdzekļu parādu

Līdzekļus, kas iegūti, pārdodot par nodrošinājumu kalpojošo mantu, novirza nodrošinātā kreditora pieprasījuma segšanai (piem.,hipotekārais kredīts)

MNP 2.daļa - **SAISTĪBU DZĒŠANAS PROCEDŪRA** (SP)

Parādnieks:

Apstiprināšanai tiesā iesniedz saistību dzēšanas plānu

Apstiprināto plānu nosūta visiem iekļautajiem kreditoriem un Uzņēmumu reģistram

TIESA

- Izvērtē iesniegto saistību dzēšanas plānu
- Izvērtē administratora pieteikumā par BP pabeigšanu norādīto
- Izvērtē, vai nepastāv ierobežojumi SP piemērošanai
- Pieņem lēmumu par SP pasludināšanu vai nepasludināšanu
- Ja nepasludina saistību dzēšanas procedūru, MNP tiek izbeigts

Līdz ar **TIESAS LĒMUMU** par SP pasludināšanu

Parādnieks var rīkoties ar visu savu mantu un valdījumā vai turējumā esošo trešo personu mantu

Parādnieks bez saskaņošanas drīkst slēgt darījumus, kuru summa nepārsniedz 2 minimālās mēnešalgas

SP **NEPIEMĒRO VAI PĀRTRAUC**, ja parādnieks:

Apzinoties, ka darījumu slēgšana var novest līdz maksātnespējai vai zaudējumu radīšanai kreditoriem, pēdējo 3 gadu vai MNP laikā ir slēdzis darījumus, kļūstot maksātnespējīgs vai radot zaudējumus kreditoriem

Administratoram, kreditoriem un tiesai ir sniedzis apzināti nepatiesu informāciju par savu mantisko stāvokli, slēpis patiesos ienākumus

Nepilda bankrota procedūrā vai SP paredzētos pienākumus

Saistību dzēšanas plāna **GROZĪJUMU SAGATAVOŠANAS** pienākums

Ja SP laikā ienākumi **samazinās** tādā apmērā, ka nespēs segt saistību dzēšanas plānā norādīto sedzamo saistību apmēru

Ja SP laikā ienākumi **palielinās** tādā apmērā, ka spēs segt lielāku daļu no savām saistībām

Saistību dzēšanas plāna īstenošanas **TERMIŅŠ**

Ja būs ienākumi, lai segtu vismaz **50%** no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas	Ja būs ienākumi, lai segtu vismaz **35%** no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas	Ja būs ienākumi, lai segtu vismaz **20%** no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas
6 mēneši	1 gads	Gads un 6 mēneši

Ja parādnieks **nespēj segt vismaz 20%** no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas, kreditoru prasījumu segšanai novirza 1/3 parādnieka ienākumu, bet ne mazāk kā 1/3 apmērā no 1 minimālās mēnešalgas mēnesī. **TERMIŅI:**

Ja kopējās saistības pēc bankrota procedūras pabeigšanas nepārsniedz **30 000 eiro**	Ja kopējās saistības pēc bankrota procedūras pabeigšanas ir **30 001 eiro** līdz **150 000 eiro**	Ja kopējās saistības pēc bankrota procedūras pabeigšanas pārsniedz **150 000 eiro**
1 gads	2 gadi	3 gadi

Saistību dzēšanas plāna īstenošanas izpildes **SEKAS**

Tiek dzēstas atlikušās nesegtās parādsaistības

Kreditori pret personu zaudē prasījuma tiesības

SP ietvaros **NETIEK DZĒSTI:**

- Par uzturlīdzekļu samaksu
- No neatļautas darbības
- Kompensācijai par radīto kaitējumu
- Par administratīvo pārkāpumu procesā piemērotajiem un Krimināllikumā paredzētajiem sodiem

PRASĪJUMI:

Nodrošinātais prasījums, ja parādnieks ir saglabājis par šā prasījuma nodrošinājumu kalpojošo mājokli

Ienākumi, uz kuriem **NEVAR VĒRST** piedziņu

- Atlaišanas pabalsts, apbedīšanas pabalsts, vienreizēju pabalsts mirušā laulātajam, valsts sociālie pabalsti, valsts atbalsts ar celiakiju slimam bērnam, apgādnieka zaudējuma pensija un atlīdzība par apgādnieka zaudējumu
- Kompensācijas par darbiniekam piederošo instrumentu nolietošanos u.c. likumīgās no darba tiesiskajām attiecībām izrietošās kompensācijas
- Darbiniekam izmaksājamās summas sakarā ar komandējumu, pārcelšanu un nosūtīšanu darbā uz citu apdzīvotu vietu
- Sociālās palīdzības pabalsti
- Uzturlīdzekļi MK noteikto minimālo bērna uzturlīdzekļu apmērā

MNP **IZMAKSAS**, kuras jāsedz **PARĀDNIEKAM**

MNP **TIEŠĀS IZMAKSAS**

- Par sludinājumiem, izsolēm, norēķinu konta atvēršanu, apkalpošanu un slēgšanu
- Par administratoram nodotas mantas uzturēšanu, darījumu pārbaudi, mantas un darījumu apdrošināšanu
- Par pasta korespondences nosūtīšanu
- Par notāra pakalpojumiem
- Par mantas vērtēšanu

- Izmaksas sedz no mantas pārdošanā iegūtajiem līdzekļiem.
- Ja mantas nav vai tās nepietiek tiešo izmaksu segšanai, administrators var prasīt segt izmaksas no 1/3 parādnieka ienākumiem.

MNP **NETIEŠĀS IZMAKSAS**

- Nodokļu un nodevu maksājumi
- Kārtējie uzturlīdzekļu maksājumi
- Īres maksa
- Maksa par komunālajiem pakalpojumiem

Izmaksas sedz no personas kārtējiem ienākumiem.

ŅEM VĒRĀ!

Ziņas par fiziskās personas MNP iekļauj maksātnespējas reģistrā un tās ir publiski pieejamas

Pēc pabeigta MNP līzinga vai kredīta devēji var noteikt stingrākus nosacījumus sadarbībai vai sadarbību atteikt

Pēc SP izbeigšanas nepieteikušies kreditori nevar prasīt sava prasījuma apmierinājumu

Ja MNP izbeidz bez saistību dzēšanas procedūras, atjaunojas kreditoru tiesības prasīt izpildi MNP laikā neizpildīto saistību apmērā

Iespējami ierobežojumi ieņemt noteiktus amatus

PAPILDU INFORMĀCIJA

MAKSĀTNESPĒJAS KONTROLES DIENESTS

www.mkd.gov.lv mkd@mkd.gov.lv 6 7099100

Maksātnespējas kontroles dienests